

СИЛАБУС
з дисципліни «Історія України»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
281 «Публічне управління та адміністрування»
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

1) Бондар Наталя Олександрівна к.іст.н., доцент кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін.

<http://new.khntusg.com.ua/staff/bondar-natalja-oleksandrivna>

2) Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: «Історія України (шкільний курс)».

Постреквізити. Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: «Історія держави і права», «Історія української культури», «Політологія».

3) Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Курс «Історія України» розроблений для набуття теоретичних знань та практичних умінь в галузі історичних проблем, що торкаються витоків української нації, зародження та розвитку української державності, процесів розбудови сучасної незалежної України. Спираючись на це, майбутні фахівці матимуть змогу порівнювати, аналізувати, узагальнювати і критично оцінювати події минулого та сучасності, успішно спілкуватися та взаємодіяти з людьми, аргументовано, на основі історичних фактів, відстоювати власні погляди на ту чи іншу проблему, формулювати власну думку стосовно різних загальносвітових процесів. Завданням навчальної дисципліни є комплексне вивчення процесів політичного, соціально-економічного і духовно-культурного розвитку українського народу, засвоєння основних етапів розвитку України, аналіз процесів становлення української нації, виховання високого рівня громадянської відповідальності, національної ідентичності, патріотизму.

Вивчення даної дисципліни дає можливість студенту:

знати: сутність основних проблем історії та сучасного буття народу України; витоки української нації та її місце в загальнолюдських процесах; суспільно-економічні, політичні та культурні процеси історичного розвитку українського народу; зародження та розвиток української державності; процеси розбудови сучасної незалежної української держави; діяльність історичних осіб і політичних партій.

вміти: порівнювати, аналізувати, узагальнювати і критично оцінювати історичні події та діяльність осіб; оцінювати події та діяльність людей в історичному процесі з позиції загальнолюдських цінностей; вміти самостійно добувати історичну інформацію за темою, працювати з першоджерелами, літературою; аргументовано на основі історичних фактів відстоювати власні погляди на ту чи іншу проблему; самостійно складати конспект, тези, готувати реферат, виступ на конференцію, семінарське заняття; вміти диспутовати, писати наукові студентські роботи. Володіти активною громадянською позицією, що ґрунтується на демократичних переконаннях, гуманістичних та етичних цінностях. Бути здатним працювати в міжнародному контексті.

4) Мета та основні задачі дисципліни.

Метою курсу «Історія України» є вивчення закономірностей формування і розвитку українського народу від стародавніх часів до сучасного періоду включно, патріотичне виховання студентської молоді.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**: комплексне вивчення процесів політичного, соціально-економічного і культурного розвитку українського народу, основних етапів політичного, економічного, соціального розвитку України, духовного життя українського народу та процесів становлення української нації, виховання високого рівня громадянської відповідальності, національної ідентичності, патріотизму.

Компетентності, що забезпечує дисципліна:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі історії або у процесі навчання, здійснювати аналіз історичних явищ і подій, що передбачає застосування теорій та методів історичної науки.

Міжособистісні компетентності: розуміння історії, традицій і звичаїв інших культур, уміння проявляти толерантне ставлення у міжкультурному середовищі; уміння критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб, спираючись на отриманні знання. Увага і толерантність до іншої (й інакшої) думки, здатність аналізувати її зміст та структуру в процесі спілкування та адекватно на неї реагувати. Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях, концентруватися на значущих складових судження. Навички публічного мовлення, здатність ясно та виразно висловлюватися в процесі комунікації. Навички роботи в групі, розподіл функцій в колективній роботі. Здатність оптимізувати власну позицію в процесі обговорення. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Системні компетентності: здатність працювати самостійно і автономно; здатність застосовувати знання на практиці; здатність займати активну життєву позицію та розвивати лідерські якості; уміння формулювати і висловлювати думки та власне ставлення до подій; здатність до навчання; уміння формувати нові ідеї (креативність); здатність адаптуватися до нових ситуацій у професійній діяльності.

Громадянська компетентність: використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства в професійній, громадській роботі; реалізовувати свої права і свободи, поважати права і свободи інших громадян, розуміти власну відповідальність перед суспільством і державою за свої вчинки і вибір; бути поінформованим в питаннях розвитку демократії в різних країнах світу і в Україні, керуватися відповідними знаннями в умовах сучасного суспільного і політичного життя, що досягається шляхом оволодіння уміннями і навичками, необхідними для компетентної участі в громадсько-політичному житті нашої країни; мати активну громадянську позицію, критичне і конструктивно-творче ставлення до оточуючого соціального середовища.

Спеціальні (фахові) вміння (компетентності): критичне усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами у минулому та сучасності; критичне усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах; знання, вміння і навички опрацювання наукових та інформаційних джерел; здатність використовувати у фаховій діяльності знання з гуманітарних дисциплін, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища.

5) Організація навчання.

<i>Професійні компетенції</i>	<i>Методи та форми навчання</i>		<i>Оцінка рівня сформованості компетентностей</i>	
			<i>Форма контролю</i>	<i>Бал</i>
Змістовий модуль I. «Етапи розвитку української державності, формування українського народу і його суспільно-політичне і соціально-економічне життя (IX – перші десятиріччя XX ст.).»				24
здійснювати аналіз історичних явищ і подій; критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб; уміння формулювати і висловлювати думки та власне ставлення до подій, уміння слухати та	Лекція 1	Зародження української державності. Національно-демократична революція XVIIст. Інкорпорація України до складу Російської імперії (друга половина XVII –перша половина XIX ст.).	Робота на лекції	2
	Самостійна робота студентів	Соціально-економічний розвиток українських земель	Презентація результатів	2

<i>Професійні компетенції</i>	<i>Методи та форми навчання</i>		<i>Оцінка рівня сформованості компетентностей</i>	
			<i>Форма контролю</i>	<i>Бал</i>
сприймати думки інших; здатність до навчання; уміння формувати нові ідеї (креативність); порівнювати зміст різних текстів, шукати та узагальнювати інформацію з досліджуваної проблеми; набувати знання, вміння і навички опрацювання наукових та інформаційних джерел: наукової літератури, архівних джерел, електронних ресурсів.		від зародження державності до початку XIX ст.		
	Семінарське заняття	Зародження української державності. Національно-демократична революція XVIIст. Інкорпорація України до складу Російської імперії (друга половина XVII – перша половина XIX ст.)	Семінар-дискусія, усне опитування	2
	Лекція 2	Політичний та соціально-економічний розвиток українських земель в умовах становлення капіталізму в Російській імперії (друга половина XIX– початок XX ст.).	Робота на лекції	2
	Самостійна робота студентів	Відміна кріпацтва в Австро-Угорській та Російській імперіях та його наслідки для українського селянства	Презентація результатів	2
	Семінарське заняття	Політичний та соціально-економічний розвиток українських земель в умовах становлення капіталізму в Російській імперії (друга половина XIX– початок XX ст.).	Семінар-дискусія, усне опитування	2
	Лекція 3	Україна в період між двома буржуазно-демократичними революціями у Російській імерії (1905 – 1917 рр.).	Робота на лекції	2
	Самостійна робота студентів	Соціально-економічний розвиток українських земель в 1905 – 1917 рр.	Презентація результатів	2
	Семінарське заняття	Україна в період між двома буржуазно-демократичними революціями у Російській імерії (1905 – 1917 рр.).	Семінар-дискусія, усне опитування	2
	Лекція 4	Національно-демократична революція в Україні. Боротьба за створення та збереження державності (1917 – 1921 рр.).	Робота на лекції	2
	Самостійна робота студентів	Економічні та соціальні реформи українських урядів доби революції 1917 – 1921 рр.	Презентація результатів	2
	Семінарське заняття	Національно-демократична революція в Україні. Боротьба за створення та збереження	Семінар-дискусія, підсумковий письмовий тест	2

Професійні компетенції	Методи та форми навчання		Оцінка рівня сформованості компетентностей	
			Форма контролю	Бал
		державності (1917 – 1920 рр.).		
Змістовий модуль II. «Політичні і соціально-економічні процеси в Україні в XX – XXI ст.»				24
абстрактно мислити, аналізувати і синтезувати історичні факти та події; робити смислові узагальнення та висновки, виявляти в інформаційних даних і концептах хиби й вразливі місця, суперечності та неповноту аргументації; вміти аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища; брати участь в інтелектуальних дискусіях, концентруватися на значущих складових судження.	Лекція 5	Соціально-економічні і політичні процеси в Україні в період будівництва системи соціалізму (1920 – 1930 рр.).	Робота на лекції	2
	Самостійна робота студентів	Колективізація як ключова подія в житті українського селянства в радянський період	Презентація результатів	2
	Семінарське заняття	Соціально-економічні і політичні процеси в Україні в період будівництва системи соціалізму (1920 – 1930 рр.).	Усне опитування, тестування	2
	Лекція 6	Україна в роки Другої світової війни (1939 – 1945 рр.).	Робота на лекції	2
	Самостійна робота студентів	Соціально-економічне життя в Україні в роки Другої світової війни (1939 – 1945 рр.).	Презентація результатів	2
	Семінарське заняття	Україна в роки Другої світової війни (1939 – 1945 рр.).	Усне опитування, тестування	2
	Лекція 7	Суспільно-політичний і соціально-економічний розвиток України в умовах реформування державного соціалізму і кризи тоталітарної системи (1946 – 1991 рр.).	Робота на лекції	2
	Самостійна робота студентів	Соціальні та економічні реформи доби кризи соціалізму (1946 – 1991 рр.) та українське село	Презентація результатів	2
	Семінарське заняття	Суспільно-політичний і соціально-економічний розвиток України в умовах реформування державного соціалізму і кризи тоталітарної системи (1946 – 1991 рр.).	Усне опитування, тестування	2
	Лекція 8	Розбудова Української незалежної держави (1991 – 2016 рр.).	Робота на лекції	2
	Самостійна робота студентів	Сільське господарство та земельні реформи доби незалежної України (1991 – 2016 рр.).	Презентація результатів	2
	Семінарське заняття	Розбудова Української незалежної держави (1991 – 2016 рр.).	Семінар-дискусія, тестування	2
Навички написання аналітичних і	Індивідуальне навчально-дослідне завдання (реферат)		Презентація, виступ	30

<i>Професійні компетенції</i>	<i>Методи та форми навчання</i>	<i>Оцінка рівня сформованості компетентностей</i>	
		<i>Форма контролю</i>	<i>Бал</i>
публіцистичних гуманітарних текстів, реферування, створення систематизованих оглядів спеціальної літератури. Дотримання стандартів академічного оформлення тексту.			
Загальна кількість годин	90	Кількість балів	78
з них: аудиторні	30		
самостійні	60		
Вид контролю		іспит	22

Прийом і консультації по виконанню завдань щодо самостійної роботи студентів (СРС) проводяться викладачем згідно встановленого графіку.

Завдання СРС рахуються виконаними, якщо:

- виконані і здані в зазначені викладачем строки;
- повністю виконані (розкривають тему завдання);
- не мають логічних і розрахункових помилок;
- виконані студентом самостійно.

При умові невиконання одного із зазначених умов, кількість балів знижується на 1 бал. При умові невиконання і відсутності завдання оцінюється 0 балами. Студент зобов'язаний виконати всі завдання.

Модулі проводяться викладачем у вигляді тестування або співбесіди.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається відповідно до Положення «Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою».

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>Сума балів за всі види навчальної діяльності</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Оцінка за національною шкалою</i>	
		<i>для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</i>	<i>для заліку</i>
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6) Політика курсу.

Студент зобов'язаний щодня відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого розкладу, не запізнюватися, мати відповідний зовнішній вигляд. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати в визначений викладачем час.

Студент повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в навчальному процесі.

7) Література.

Базова

1. Литвин В. Історія України: підручник / Відп. ред. В. Смолій. НАН України. Інститут історії України. – К.: Наукова думка, 2013. – 991 с.
2. Бойко О.Д. Історія України: посібник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2014. – 717с.
3. Калініченко В. В. Історія України: підручник для вузів. Ч. 3. 1917 – 2003 / В. В. Калініченко, І. К. Рибалка. – Х.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2004. – 628 с.
4. Україна в полум'ї війни 1941-1945 / П.П. Панченко, О.І. Уткін, В.І. Горелов. – К., видавництво «Україна», 2005.
5. Воронянський О.В. Історія України: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Х.: Парус, 2005.
6. Мицик Ю., Бажан О. Історія України. – К., 2014 – 680 с.

Додаткова

1. Верменич Я. В. Донбас як порубіжний регіон: територіальний вимір / НАН України. Інститут історії України. – К.: Інститут історії України, 2015 – 69 с.
2. Україна в Другій світовій війні: До 70-річчя перемоги над нацизмом у Другій світовій війні / Український інститут національної пам'яті. – К., 2015.
3. Боротьба за Україну в 1943–1944 рр.: влада, збройні сили, суспільство: Збірник наукових праць / Ред. кол.: В. А. Смолій (гол. редкол.), О. Є. Лисенко (відп. ред.), С. В. Віднянський, О. І. Гуржій, О. П. Реєнт, О. С. Рубльов, О. А. Удод. – К., 2014.
4. Яневський Д. Хроніка «помаранчевої» революції. – Х., 2005.
5. Наумов С. О. Український політичний рух на Лівобережжі (90-і рр. XIX ст. – лютий 1917 р.). – Х., 2007.
6. Русь "після Русі". Між короною і булавою. Українські землі від королівства Русі до Війська Запорозького / Авт. кол.: В. М. Горобець, М. М. Волощук, А. Г. Плахонін, Б. В. Черкас, К. Ю. Галушко. – Х., 2016.
7. Чухліб Т. Козаки і татари. Українсько-кримські союзи 1500–1700-х років / Відп. ред. В. Смолій. – К., 2017.
8. Кульчицький С. Червоний виклик. Історія комунізму в Україні від його народження до загибелі. – Кн. 1. – К.: Темпора, 2013. – 504 с.
9. Киданюк А. В. Особливості підготовки західноукраїнського села до входження в нову систему соціально-економічних відносин (1944 – 1946 рр.) // Вісник Луганського національного університету ім. Т. Шевченка. – 2009. – № 20.
10. Гуменюк О. В. Соціальна політика Радянської влади на західноукраїнських землях у вересні 1939 – червні 1941 рр. // Грані. – 2010. – № 4.
11. Таїрова-Яковлева Т. Повсякдення, дозвілля і традиції козацької еліти Гетьманщини / Пер. з рос. Т. Кришталовської. [НАН України. Інститут історії України]. – К., 2017. – 184 с.
12. Климовський С., Сварник І., Войтович Л., Ващук Д., Блануца А., Черкас Б. Україна: литовська доба 1320-1569. Вид. 2-ге, переробл. / відп. ред. Ю. Ференцева. – К., 2017.

Інформаційні ресурси

Сайти бібліотек:

<http://korolenko.kharkov.com/> - Наукова бібліотека імені В.Г. Короленка

<http://www.nbuv.gov.ua/> - Наукова бібліотека імені В.Вернадського

<http://books.khntusg.com.ua/> - Наукова бібліотека ХНТУСГ імені Петра Василенка

Інтернет ресурси:

<http://www.history.org.ua/> - Інститут історії НАН України

<http://historians.in.ua/> - Український історичний портал